

De inhoud van deze folder komt uit de Patient Journey App. Daarom kan het zijn dat sommige verwijzingen in deze folder niet juist zijn omdat zij naar een mogelijkheid in de app verwijzen. Om de informatie zo goed mogelijk te kunnen bekijken is het downloaden van onze app via de app store of google play store aan te raden. Deze app is gratis. Doorloop de volgende stappen om de app in gebruik te nemen:

- 1 Zoek naar Patient Journey in de App Store / Google Play of scan de QR code.
- 2 Download de app
- 3 Accepteer de push notificaties
- 4 Zoek naar ETZ behandelwijzer
- 5 Selecteer de juiste behandeling en druk op 'Start'.

Welkom

Welkom

Welkom in de app van het ETZ. In deze app vindt u alle informatie over uw coloscopie.

Digitale vragenlijst

Om uw gezondheidstoestand te kunnen beoordelen moet u een digitale vragenlijst invullen. De link hiervoor krijgt u van de poliassistent. Wanneer u geen vragenlijst heeft ingevuld, kan het onderzoek niet plaatsvinden.

Algemene informatie

Wat is een coloscopie?

Binnenkort wordt u op de afdeling Endoscopie verwacht voor een coloscopie. Een coloscopie is een onderzoek van de gehele dikke darm.

Meer informatie over: Wat is een coloscopie?

Het onderzoek wordt uitgevoerd met een endoscoop. Dit is een soepele slang met aan het einde een camera en een lampje. Hiermee kan de endoscopist in uw dikke darm kijken en eventuele afwijkingen opsporen of uitsluiten. In veel gevallen is het mogelijk meteen te behandelen. Het onderzoek duurt ongeveer dertig minuten.

Indien er tijdens uw coloscopie een specifieke behandeling wordt uitgevoerd (zoals het verwijderen van een grotere poliep) kan het zijn dat uw coloscopie langer dan dertig minuten duurt.

Vorbereiding onderzoek

Medicatie

In de voorbereiding voor het onderzoek zijn er mogelijk aanpassingen nodig in uw medicijngebruik. Lees daarover hieronder meer.

Overige medicatie kunt u tot twee uur voor het onderzoek gewoon innemen.

Als u voor het onderzoek een afspraak heeft bij de MDL-verpleegkundige, worden onderstaande onderwerpen besproken.

Meer informatie over: Medicatie

Bloedverdunners

Als u bloedverdunnende medicijnen gebruikt, dan dient u dit vóór het onderzoek aan te geven bij de arts die het onderzoek voor u heeft aangevraagd en in te vullen in de digitale vragenlijst. U ontvangt dan een advies over het gebruik van deze medicijnen rondom het onderzoek. Het is mogelijk dat u enkele dagen voor het onderzoek met de inname van deze medicijnen moet stoppen.

Diabetes

Met u wordt besproken hoe u met de medicatie moet omgaan rondom het onderzoek. Uit voorzorg kunt u uw insuline/medicatie en iets te eten meebrengen.

Ijzerpreparaten

U moet met de inname van ijzerpreparaten zeven dagen voor het onderzoek stoppen. Na het onderzoek kunt u de inname van de ijzerpreparaten weer hervatten.

Anticonceptiepil

Houd rekening met de verminderde werking van de anticonceptiepil. Dit komt door het laxeermiddel.

Vorbereiding thuis

Om de binnenkant van de dikke darm goed te kunnen inspecteren, moet deze voldoende schoon zijn.

Het is belangrijk dat u de aanwijzingen voor deze voorbereiding goed opvolgt. Wanneer uw dikke darm niet goed schoon is, kan de coloscopie niet plaatsvinden. Als tijdens het onderzoek blijkt dat uw dikke darm niet goed schoon is, wordt het onderzoek stopgezet. Het onderzoek wordt dan op een andere datum na een hernieuwde darmreiniging opnieuw uitgevoerd.

Meer informatie over: Vorbereiding thuis

U heeft een recept gekregen voor de laxeerdrank (Eziclen®) en de tabletten Bisacodyl. U kunt deze medicatie ophalen bij de apotheek. Wacht hiermee niet tot het laatste moment, het kan namelijk zijn dat het middel niet op voorraad is. Wij vragen u de laxeerdrank te gebruiken volgens de instructies in deze folder. Dus **niet** volgens de bijgeleverde gebruiksaanwijzing van de apotheek.

Voeding

Drie dagen voor het onderzoek stopt u met het eten van vezelrijke en/of pitten bevattende voeding.

Meer informatie over: Voeding

Voeding en dranken die niet mogen

- Volkorengaanproducten, zoals brood met pitten en zaden, volkorenbrood, volkoren en meergranen pasta, zilvertviesrijst en muesli.
- Vezelige groenten of groenten die slecht verteren: ui, kool, zuurkool, snijbonen, sperziebonen, maïs, doperwten, peulvruchten, tomaten, paprika, champignons en rauwkost.
- Noten, pinda's en zaden.
- Bepaalde fruitsoorten: kiwi's, druiven, sinaasappels, mandarijnen, grapefruit, vruchtensappen met vruchtvlees.
- Alcoholische dranken zijn toegestaan tot één dag vóór het onderzoek.

Voeding die wel mag

- Broodmaaltijden: beschuit, wit brood met margarine of boter. Kaas, magere vleeswaren. Jam zonder schilletjes en pitjes. Chocoladepasta, honing, hagelslag, stroop en gekookt ei.
- Fruit: appelmoes (geen compote!), zacht rijp fruit zonder de schil. Fruitconserven uit blik zonder pitjes, vezels of schil.
- Warme maaltijd: gezeefde bouillon. Aardappelen, witte rijst, pasta, kip of vis. Gekookte zachte groenten zoals wortels, bloemkool, broccoli, jonge bietjes.
- Dessert: yoghurt, vla, kwark en pudding.

Twee dagen voor het onderzoek

Neem om 22.00 uur twee tabletten bisacodyl met een slokje water in.

Deze tabletten hebben een laxerende werking ongeveer tien uur na inname. De tabletten kunnen darmkrampen als bijwerking hebben. Per persoon kan de werking van de bisacodyl wisselend zijn.

- **Bijvoorbeeld: Het onderzoek vindt plaats op maandag, dit betekent dat u de tabletten bisacodyl inneemt op zaterdag avond.**

Wanneer vindt uw onderzoek plaats?

Onderzoek in de ochtend (8.00-12.00)

Dag voor het onderzoek

Hieronder leest u tot wanneer u mag eten en hoe u de laxeerdrank moet klaarmaken en drinken.

Meer informatie over: Dag voor het onderzoek

Tot wanneer mag u eten

Om 12.00 uur 's middags mag u nog een lichte lunch. Hierna mag u niets meer eten. Heldere dranken zijn toegestaan. U mag vanaf dit moment geen koffie meer drinken tot na het onderzoek.

Klaarmaken en drinken van de laxeerdrank

- U maakt de laxeerdrank klaar: u giet de inhoud van 1 flacon Eziclen® in de bijgeleverde beker. Vervolgens vult u de beker aan met water tot aan de vullijn (dit is ongeveer 0,5 liter). Deze oplossing drinkt u om 18.00 uur binnen één uur langzaam op.
- Hierna drinkt u tussen 19.00 en 21.00 uur nog **minimaal** twee tot aan de vullijn gevulde bekers met water of heldere drank (dat wil zeggen minstens 1 liter).

Heldere dranken die u mag nemen:

- *water*
- *thee (zonder melk, suiker is wel toegestaan)*
- *gezeefde heldere bouillon*
- *heldere (er doorheen kunnen kijken) sappen & frisdranken zonder prik.*

Dag van het onderzoek

Hieronder leest u wat u op de dag van het onderzoek moet drinken (inclusief laxeerdrank). U mag vandaag niets meer eten!

Meer informatie over: Dag van het onderzoek

- U maakt wederom 1 flacon van de laxeerdrank klaar (zoals omschreven onder het kopje; De dag voor het onderzoek).
- Indien uw onderzoek **voor 10.00** uur gepland staat, drinkt u tussen 4.30 en 5.30 uur de Eziclen® oplossing.
- Indien uw onderzoek **na 10.00** gepland staat drinkt u tussen 06.00 en 07.00 uur de Eziclen® oplossing.
- Hierna drinkt u nog minstens één liter heldere drank tot 2 uur voor het onderzoek. Vanaf dat moment blijft u nuchter. **Let op:** vanaf dit moment mag u geen bouillon meer drinken.

Heldere dranken die u mag nemen:

- *water*
- *thee (zonder melk, suiker is wel toegestaan)*
- *heldere (er doorheen kunnen kijken) sappen & frisdranken zonder prik.*
- **Let op:** Koffie valt niet onder heldere dranken.

Tips bij de voorbereiding

Bekijk enkele tips bij de voorbereiding.

- Beweeg regelmatig. Om de ontlasting goed op gang te brengen, is het raadzaam de dag van voorbereiding/laxeren regelmatig te bewegen en overdag al 1,5 liter water extra te drinken.
- Draag comfortabele, warme kleding. U kunt het tijdens de voorbereiding namelijk koud krijgen.
- Gebruik eventueel een rietje om de laxeerdrank te drinken, zodat de vloeistof wat verder in de mond komt, of drink uit een echt glas (geen plastic bekertje).
- Gebruik kauwgom als u dit prettig vindt.
- Gebruik eventueel 'vochtig toiletpapier' of natte washandjes.
- De voorbereiding voor dit onderzoek veroorzaakt herhaaldelijk diarree. Blijf dus in de buurt van een toilet! Bij een schrale huid rondom de anus mag u verzachtende crème gebruiken maar géén vaseline. Dit tast de endoscoop aan.
- Neem eventueel extra ondergoed mee naar het ziekenhuis.
- Zorg ervoor dat het vervoer van de afdeling terug naar huis geregeld is, als met u besproken is dat u na het onderzoek weer naar huis mag.
- Om de smaak eventueel nog te beïnvloeden, is het toegestaan druppels citroensap of ranja toe te voegen (geen rode ranja). U kunt ook de laxeerdrank gekoeld drinken.
- Als u een stoma heeft, kunt u bij uw stomaverpleegkundige informeren welk materiaal het meest geschikt is voor de voorbereiding en het onderzoek. Ook met andere vragen met betrekking tot de stoma kunt u bij de stomaverpleegkundige terecht.

Neem, als het laxeren niet of onvoldoende is gelukt, direct contact op met Polikliniek Maag-, Darm- en Leverziekten. Wij bespreken dan of u in het ziekenhuis moet worden opgenomen om met een maagsonde verder voorbereid te worden.

Onderzoek in de middag (12.30-17.00)

Dag voor het onderzoek

Hieronder leest u tot wanneer u mag eten en hoe u de laxeerdrank moet klaarmaken en drinken.

Meer informatie over: Dag voor het onderzoek

Tot wanneer mag u eten

Om 12.00 uur 's middags mag u nog een lichte lunch. Hierna mag u niets meer eten. Heldere dranken zijn toegestaan. U mag vanaf dit moment geen koffie meer drinken tot na het onderzoek.

Klaarmaken en drinken van de laxeerdrank

- U maakt de laxeerdrank klaar: u giet de inhoud van 1 flacon Eziclen® in de bijgeleverde beker. Vervolgens vult u de beker aan met water tot aan de vullijn (dit is ongeveer 0,5 liter). Deze oplossing drinkt u om 19.00 uur binnen één uur langzaam op.
- Hierna drinkt u tussen 20.00 en 22.00 uur nog minimaal twee tot aan de vullijn gevulde bekertjes met water of heldere drank (dat wil zeggen minstens 1 liter).

Heldere dranken die u mag nemen:

- water
- thee (zonder melk, suiker is wel toegestaan)
- gezeefde heldere bouillon
- heldere (er doorheen kunnen kijken) sappen & frisdranken zonder prik.

Dag van het onderzoek

Hieronder leest u wat u op de dag van het onderzoek moet drinken (inclusief laxeerdrank). U mag vandaag niets meer eten!

Meer informatie over: Dag van het onderzoek

- U maakt wederom 1 flacon van de laxeerdrank klaar (zoals omschreven onder het kopje; de dag voor het onderzoek).
- U drinkt tussen **09.00 en 10.00** de Eziclen® oplossing.
- Hierna drinkt u nog minstens één liter heldere drank tot 2 uur voor het onderzoek. Vanaf dat moment blijft u nuchter. **Let op:** vanaf dit moment mag u geen bouillon meer drinken.

Heldere dranken die u mag nemen:

- water
- thee (zonder melk, suiker is wel toegestaan)
- heldere (er doorheen kunnen kijken) sappen & frisdranken zonder prik.
- Let op: Koffie valt niet onder heldere dranken.

Tips bij de voorbereiding

Bekijk enkele tips bij de voorbereiding.

- **Beweeg regelmatig.** Om de ontlasting goed op gang te brengen, is het raadzaam de dag van voorbereiding/laxeren regelmatig te bewegen en overdag al 1,5 liter water extra te drinken.
- **Draag comfortabele, warme kleding.** U kunt het tijdens de voorbereiding namelijk koud krijgen.
- **Gebruik eventueel een rietje om de laxeerdrank te drinken,** zodat de vloeistof wat verder in de mond komt, of drink uit een echt glas (geen plastic bekertje).
- **Gebruik kauwgom als u dit prettig vindt.**
- **Gebruik eventueel 'vochtig toiletpapier' of natte washandjes.**
- **De voorbereiding voor dit onderzoek veroorzaakt herhaaldelijk diarree.** Blijf dus in de buurt van een toilet! Bij een schrale huid rondom de anus mag u verzachtende crème gebruiken maar géén vaseline. Dit tast de endoscoop aan.
- **Neem eventueel extra ondergoed mee naar het ziekenhuis.**

- Zorg ervoor dat het vervoer van de afdeling terug naar huis geregeld is, als met u besproken is dat u na het onderzoek weer naar huis mag.
- Om de smaak eventueel nog te beïnvloeden, is het toegestaan druppels citroensap of ranja toe te voegen (geen rode ranja). U kunt ook de laxeerdrank gekoeld drinken.
- Als u een stoma heeft, kunt u bij uw stomaverpleegkundige informeren welk materiaal het meest geschikt is voor de voorbereiding en het onderzoek. Ook met andere vragen met betrekking tot de stoma kunt u bij de stomaverpleegkundige terecht.

Neem, als het laxeren niet of onvoldoende is gelukt, direct contact op met Polikliniek Maag-, Darm- en Leverziekten. Wij bespreken dan of u in het ziekenhuis moet worden opgenomen om met een maagsonde verder voorbereid te worden.

Het onderzoek

Waar meldt u zich?

Op de dag van het onderzoek meldt u zich op de afgesproken tijd. Kijk goed op welke locatie het onderzoek plaatsvindt.

Op beide locaties meldt u zich aan bij de aanmeldzuil in de centrale hal van het ziekenhuis. Volg daarna de aanwijzingen op het scherm en neem plaats in de aangegeven wachtkamer. U wordt daar opgeroepen zodra u aan de beurt bent.

Hoe verloopt het onderzoek

De verpleegkundige haalt u op en brengt u naar de voorbereidingsruimte. Hier wordt gevraagd uw onderlichaam te ontkleden. Er zullen een aantal voorbereidende vragen worden gesteld. De verpleegkundige meet uw vitale functies (bloeddruk, zuurstofgehalte en hartslag).

Meer informatie over: Hoe verloopt het onderzoek

De verpleegkundige brengt daarna een infuusnaald in uw arm in. Tijdens het onderzoek zal, in opdracht van de endoscopist, door de endoscopieverpleegkundige de sedatie worden toegediend. U krijgt via de infuusnaald een geneesmiddel (Midazolam) toegediend. Dit middel werkt rustgevend, spierontspannend en vermindert angstgevoelens. Het is geen narcose. Soms wordt ook een pijnstiller (Fentanyl) toegediend.

[Leest u voor dit onderzoek ook de folder/app: Sedatie bij endoscopisch onderzoek.](#)

Tijdens het onderzoek ligt u op uw linkerzijde, met opgetrokken knieën. De endoscopist brengt de endoscoop via uw anus in de dikke darm. Daarna wordt de endoscoop voorzichtig opgevoerd.

Tijdens het onderzoek wordt via de endoscoop af en toe een beetje koolzuurgas ingeblazen, zodat het slijmvlies van de darm beter bekeken kan worden.

Hierdoor kunt u buikkrampen, een opgeblazen gevoel of een gevoel van aandrang krijgen. U mag tijdens het onderzoek gerust winden laten, soms gebeurt dit spontaan.

Soms is het noodzakelijk een beetje weefsel weg te nemen of een poliep te verwijderen. Dit doet geen pijn, maar kan een trekkend gevoel geven. Voor het verwijderen van een poliep wordt soms een stroom gebruikt waarvoor er een grote pleister op uw heup of bil geplakt wordt.

Natuurlijk proberen wij u op het afgesproken tijdstip te helpen. Een enkele keer kan het helaas toch

gebeuren dat u langer moet wachten, omdat een vorig onderzoek uitloopt of een spoedingreep plaatsvindt. Hiervoor vragen wij uw begrip.

Na het onderzoek

Na het onderzoek

Na het onderzoek blijft u op de afdeling (waar u zich gemeld heeft) uitslapen tot u goed wakker bent. Meestal duurt dit één uur.

Nadat u goed ontwaakt bent uit de sedatie mag u weer gewoon eten en drinken. U kunt eten meenemen en het na het onderzoek opeten. Voor koffie en thee wordt gezorgd. Daarna moet u worden opgehaald op de endoscopieafdeling om onder begeleiding naar huis te worden gebracht. [Meer informatie hierover vindt u in de folder; Sedatie bij endoscopisch onderzoek.](#) Indien nodig kan uw begeleider bij de ingang van het ziekenhuis een rolstoel meenemen. U kunt nog last hebben van darmkrampen en/of gering anaal bloedverlies.

Van wie krijgt u de uitslag van het onderzoek?

U krijgt mondeling of schriftelijk een voorlopige uitslag. Als tijdens het onderzoek weefsel weggenomen is, duurt het ruim een week voordat de uitslag bekend is. De definitieve uitslag krijgt u op de polikliniek of telefonisch van de MDL-arts of de Verpleegkundige.

Complicaties

Een coloscopie is een veilig onderzoek. Toch treden er soms serieuze complicaties op (1-2 op 1000 procedures), dit gaat meestal om een bloeding of een perforatie (scheurtje in de darmwand). Als deze complicaties tijdens de endoscopie ontstaan kan het meestal direct verholpen worden.

U neemt contact op met Polikliniek Maag-, Darm- en Leverziekten (013 221 0200) en buiten kantoortijd kunt u bellen naar de Spoedeisende Hulp (013 221 8010) als er thuis sprake is van:

- **aanhoudend of fors bloedverlies,**
- **hevige buikpijn of**
- **koorts.**

Meer informatie over: Complicaties

Bloeding

Er is een kans van 1 tot 2 op 1000 onderzoeken dat er een bloeding ontstaat. Dit kan tijdens het onderzoek ontstaan, maar ook nog tot veertien dagen daarna, vooral als er een behandeling is uitgevoerd, zoals het verwijderen van een poliep of de oprekking van een vernauwing. Het kan nodig zijn om een nieuw darmonderzoek te verrichten. Meestal kan de bloeding worden verholpen door medicijnen in te spuiten of een clip (een soort nietje) te plaatsen. Soms is een bloedvatonderzoek (angiografie) door de radioloog of een operatie door de chirurg noodzakelijk.

Perforatie

Een perforatie treedt in ongeveer 2 op de 10.000 onderzoeken op en betekent dat een gaatje in de darmwand is ontstaan waardoor lucht en eventueel darminhoud in de buikholte kunnen lekken. Dit gaat vaak gepaard met pijn en/of koorts. De kans hierop is groter als de darm ernstig ontstoken is, als er veel uitstulpingen in de darm (divertikels) zijn, als er sprake is van een vernauwing of een grote poliep die verwijderd wordt. Als deze complicatie optreedt, kan deze vaak worden behandeld met opname, infuus en antibiotica, maar soms is een nieuw darmonderzoek of operatie noodzakelijk.

Tot slot

Ziekte of verhindering

Als u door ziekte of om andere redenen verhinderd bent uw afspraak na te komen, wordt u gevraagd zo snel mogelijk contact op te nemen met Polikliniek Maag-, Darm- en Leverziekten.

Tot slot

Als u na het lezen van deze folder/app nog vragen heeft, kunt u die vooraf aan het onderzoek stellen of tijdens kantooruren bellen naar Polikliniek Maag-, Darm- en Leverziekten.

Contact

Elisabeth-TweeSteden Ziekenhuis (ETZ): (013) 221 00 00

Polikliniek MDL: (013) 221 02 00

Stomaverpleegkundige: (013) 221 55 80

Website: <https://www.etz.nl/mdl>

Locatie ETZ Elisabeth
Hilvarenbeekseweg 60, 5022 GC Tilburg

Locatie ETZ TweeSteden
Dr. Deelenlaan 5, 5042 AD Tilburg